

ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІД ПІДРИВУ ДАМБИ КАХОВСЬКОЇ ГЕС

Борматов А.Р., здобувач вищої освіти, СВО «Бакалавр»;

Ковальов О.О., к.т.н., ст. викл каф ОПХВ;

*Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна*

У наслідку підриву ГЕС було затоплено близько 600 км² та осушено близько - 4400 км². Це призвело до загибелі врожаю на цій землі та її непридатності, отруєнню води. На цей час забруднення води привішує норми у 28 тис. разів, що є загрозою для людей, тварин та рослин. Хімікати, збудники інфекційних хвороб опинилися у криницях та відкритих водоймах підтоплених територій. Згідно офіційних повідомлень МОЗ на дні Каховської ГЕС є багато шкідливих для здоров'я речовин, які спричиняють розвиток захворювань, до того ж хвороботворні бактерії, кишкові палички та сальмонела, які розмножуються та живуть в воді протягом тривалого часу. Тому один з головних ризиків - це вода, яку люди споживають.

Аварія також дуже вплинула на популяцію тварин та рослин. Каховське водосховище є являє собою чи не найбільше на території України водоймище за показником концентрації риби промислового значення. На момент злочину у водосховищі було майже 43 види риб, 20 видів з яких мають промислове значення. Внаслідок теракту було знищено основний обсяг води, рівень якої знизився до критичних значень, знищені всі місця нересту риб. Швидке спорожнення водосховища призвело до того, що рибна молодь опинилась на осушених ділянках мілководді, де була приречена на загибель. Переважна більшість риб, що залишиться, буде віднесена у море і загине у солоній воді. На відновлення таких запасів знадобиться щонайменше 7-10 років. Крім цього, низка безхребетних, які становлять основну тваринну біомасу водосховища, насамперед молюски, а також різні види двокрилих, що слугують кормовою базою риб, птахів, амфібій тощо, загинуть. На території Каховського водосховища зникне низка видів птахів, які гніздяться у цих місцях. Внаслідок зниження води у водосховищі зникнуть водні та прибережно-водні рослини Каховського водосховища. Натомість їхнє місце займуть небезпечні чужорідні рослини. Наслідки теракту негативно вплинуть на території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення. Кількісно оцінити масштаби знищення наземної фауни неможливо, але можна констатувати, що наслідки катастрофи величезні. Дослідники та вчені фіксують катастрофічний вплив теракту на популяцію ссавців, які вимирають в глобальному масштабі. Територія, що була затоплена є місцем поширення флори специфічних видів, що розповсюджені лише в цій локальній зоні. За оцінками вчених внаслідок теракту загинуть сотні тисяч цих видів флори, що складає суттєву частку від їх загальної чисельності. Природні території, що знаходяться в зоні затоплення більшістю входять до складу природно-заповідної зони регіону. Внаслідок підтоплення повністю або частково постраждає 48 об'єктів, серед яких: 1 біосферний заповідник, 3 національні природні парки, 1 регіональний ландшафтний парк, 16 заказників, 3 заповідні урочища, 22 пам'ятки природи, 2 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва. Крім цього, під вплив екологічної катастрофи потрапило 38 типів селищ, які охороняються Бернською конвенцією.

Першочергові задачі полягають в початку проведення робіт по очищенню води від хімікатів та сміття. Провести повну агроекологічну оцінку стану ґрунтів та запропонувати заходи з нівелювання негативних наслідків катастрофи. На мою думку підрив Каховської ГЕС став терористичним актом який створив загрози: екологічні, економічні, гуманітарні та дипломатичні. Ця подія стала причиною до загибелі людей, тварин та рослин і стала загрозою для усього на території Херсонщини, Миколаївщини та Дніпропетровщини. Майже через півроку все одно складно казати про точні данні пошкоджень які воно призвело.